

DET KONGELIGE
OLJE- OG ENERGIDEPARTEMENT

I henhold til vedlagte adresseliste

Deres ref.

Vår ref.
12/579

Dato
20.6.2012

Fastsettelse av transporttariff for Oselvars bruk av Ula Transportsystem

1 Bakgrunn

Det vises til brev 7.3.2012 fra DONG E&P Norge AS (DONG). I brevet opplyser DONG at det i forbindelse med forhandlingene mellom partnerskapet i Oselvarfeltet (PL 274 og PL 274 C) og eieren av oljerørledningen Ula Transportsystem (UTS), BP Norge AS (BP), om Oselvars tilknytning og bruk av UTS, ikke er oppnådd enighet vedrørende størrelsen på tariffen Oselvar skal betale. Det er i hovedsak ulik oppfatning om hvilke investeringskostnader som er relevante å innta i grunnlaget for beregning av tariff. DONG bringer uenigheten inn for Olje- og energidepartementet under henvisning til forskrift 20. desember 2005 nr 1625 om andres bruk av innretninger (TPA-forskriften) § 13. DONG ber departementet avgjøre hvorvidt BPs kostnader ved kjøp av UTS fra Statoil i 2000 kan inntas i beregningsgrunnlaget for Oselvars tariff for bruk av UTS, samt fastsette tariff for Oselvars bruk av UTS.

Videre vises det til at departementet 8.3.2012 oversendte ovennevnte brev fra DONG til BP og ba om BPs fremstilling av saken. I brev 15.3.2012 fra BP med vedlagt vurdering fra Bugge, Arentz-Hansen og Rasmussen (BAHR) gir BP sin fremstilling. BP anfører at de har rett til å kreve dekket inn kostnadene ved kjøpet av UTS fra Statoil. Departementet har også fått kommentarer fra DONG på BPs fremstilling og merknader fra BP på DONGs sistnevnte kommentarer.

Det vises også til brev fra BP 9.5.2012 med vedlagt vurdering fra Arntzen de Besche der BP redegjør ytterligere for sin side av saken, og brev fra DONG 15.5.2012 med DONGs kommentarer på BPs ovennevnte redegjørelse.

Departementet har også hatt møter med partene. I møtene anførte selskapene i hovedsak det samme som i de ovennevnte brev.

Departementet har i tillegg anmodet om og mottatt opplysninger fra BP om transporterte volumer og tariffer betalt fra de ulike brukerne av UTS.

Da uenigheten ble brakt inn for departementet var det kun kort tid igjen til planlagt oppstart på Oselvar. Det ble raskt klart at det ikke ville være tid til å avgjøre uenigheten før det planlagte oppstartstidspunktet. Departementet gjorde partene oppmerksom på at de kunne inngå avtale om Oselvars bruk av UTS, men at det måtte fremgå av avtalen at det ikke er enighet om tariff, og at denne uenigheten er brakt inn for departementet. Partene inngikk en slik avtale, og Oselvar startet produksjon i midten av april som planlagt. Etter avtalen skal Oselvar midlertidig betale en tariff på 4 NOK (2008)/fat til UTS, men denne tariffen skal senere kunne endres med tilbakevirkende kraft i henhold til vedtak fra departementet.

2 Nærmere om partenes anførsler

DONG har i hovedsak anført:

- Kostnadene ved BPs kjøp av UTS fra Statoil skal holdes utenfor beregningsgrunnlaget for tariffen.
- Petroleumsloven § 4-8 gir ingen direkte veiledning for hvilke investeringskostnader i innretninger det kan beregnes rimelig fortjeneste av.
- I TPA-forskriften § 9 må det innfortolkes et relevanskriterium, basert på investeringens formål, for hvilke investeringskostnader det kan regnes fortjeneste av. Investeringen må være foretatt med det formål å legge til rette for andres bruk av innretningen.
- DONG mener de inkrementelle kostnadene ved å transportere Oselvar-olje i UTS er svært marginale, trolig under 0,10 NOK per fat. Oselvar aksepterer likevel å betale en tariff basert på sin forholdsmessige andel av de samlede driftskostnadene, basert på transporterte volumer. DONG beregner Oselvars andel av driftskostnader i UTS volumer til 0,80 NOK per fat. Inkludert rimelig fortjeneste, mener DONG tariff må fastsettes til 1,00 NOK (2012)/fat.

BP har i hovedsak anført:

- BP mener de har rett til å kreve dekket inn en forholdsmessig andel av kapitalkostnadene ved kjøpet av UTS fra Statoil gjennom tariffene i røret, og mener en tariff på 4 NOK/fat er rett tariff.
- For det første anfører BP at petroleumsloven § 4-8 ikke oppstiller krav om at investeringene det skal beregnes en "rimelig fortjeneste" av, er investeringer som er foretatt utelukkende med det formål å legge til rette for tredjepartsadgang.

- Petroleumsloven § 4-8 forutsetter at det er de samlede investeringer i en innretning som er relevante ved beregningen av tariffer for bruk – forutsatt at de samlede investeringer ikke allerede har blitt dekket, for eksempel gjennom eiers egen bruk.
- Kjøpesummen var basert på eksisterende kapasitetsreservasjoner samt en forventning om transportvolumer fra nye tredjeparter. Dersom BPs kapitalkostnad skulle bæres av BP alene ville det gi en tilfeldig og urimelig skjevfordeling av kostnadene knyttet til produksjonen i området
- En sammenligning med Gassled gir ikke grunnlag for at det ikke skal gjelde noe kapitalelement for Oselvar i UTS.
- Kjøpet av UTS må likestilles med situasjoner der departementet i forbindelse med godkjenning av utbyggingsløsninger har stilt krav til kapasitet utover det behov selve utbyggingen krever, av hensyn til mulige nye prosjekter. I slike tilfeller er det ikke omstridt at nye volumer vil måtte være med på å dekke kapitalkostnadene ved investeringen.
- I ethvert tilfelle faller BPs investering knyttet til den kapasiteten Oselvar-gruppen nå vil benytte seg av inn under TPA-forskriften § 9 tredje ledd, fjerde strekpunkt. Formålet med kjøpet var å sikre langsiktig transportkapasitet i Ula/Gyda-området, og å muliggjøre produksjon og utnyttelse av fremtidige ressurser fra samme område.
- Det er i all hovedsak enighet om at 1 NOK per fat er riktig tariff hvis BP kun har rett på å få dekket driftskostnadene. BP presiserer at dette er 1 NOK i 2008-kroner.

3 *Departementets vurdering*

BP anfører at de kan kreve dekket en andel av sine kapitalkostnader forbundet med den transportkapasitet Oselvar-gruppen får tilgang til, herunder en rimelig fortjeneste på dette.

Ordlyden i petroleumsloven § 4-8 presiserer ikke hvilke investeringer det skal beregnes en rimelig fortjeneste av. I lovens forarbeider sies det blant annet at det ved avgjørelsen av hva som er "rimelig fortjeneste" bør legges vekt på størrelsen av eierens investeringer¹, at det er de samlede investeringer og tidligere inntekter som tas i betraktning².

BP trekker på denne bakgrunn den slutning at petroleumsloven § 4-8 må forstås slik at "investeringer" henviser til de samlede investeringer som har blitt foretatt, herunder kjøpesum dersom innretningen er overdratt. Dette innebærer, hevder BP, at en tredjepart som får tilgang til en innretning må dekke en forholdsmessig andel av de

¹ NOU 1979:43 Petroleumslov med forskrifter

² Ot.prp. nr. 46 (2002-2003)

samlede investeringer som har muliggjort tilgangen, i tillegg til de direkte kapitalkostnader forbundet med den konkrete tilknytningen.

Denne slutningen er departementet uenig i. Forarbeidene presiserer ikke hvordan en skal forholde seg til kravet om "rimelig fortjeneste" når den aktuelle infrastruktur er overdratt til ny eier, slik tilfelle er for UTS. Drøftelsene i forarbeidene om vilkår og fortjeneste er knyttet til *utbyggingsfasen*, og det hensyn at vilkårene for tredjepartsadgang må fastsettes slik at det bygges ut tilstrekkelig kapasitet i infrastrukturen. Hensynet til å sikre at det bygges ut og opprettholdes tilstrekkelig kapasitet i infrastruktur, er ikke på samme måte gjeldende i forbindelse med overdragelser, da kapasiteten i infrastrukturen ikke påvirkes av at det skjer en overdragelse. Drøftelsene i forarbeidene om fastsettelse av vilkår og hvilke investeringer som skal ligge til grunn for beregning av fortjeneste, er dermed ikke direkte relevant i de tilfeller en innretning er overdratt, og særlig ikke i de tilfeller der den aktuelle innretningen på overdragelsestidspunktet allerede hadde gitt en rimelig fortjeneste, slik tilfellet var for UTS.

TPA-forskriften, som utfyller og presiserer petroleumsloven § 4-8 gir heller ingen støtte i ordlyden for det synspunkt at kjøpesum for en tidligere nedbetalt innretning skal legges til grunn for beregning av fortjenesteelementet.

Heller ikke reelle hensyn taler for at kjøpesum likestilles med realinvesteringer. Det fremgår av TPA-forskriften § 9 tredje ledd, femte strekpunkt at tariffen og vilkår ikke skal omfatte tilbakebetaling av investeringer som allerede har gitt eier rimelig avkastning. På overdragelsestidspunktet for UTS hadde eieren (Statoil) allerede fått god avkastning på sin realinvestering, så god at Olje- og energidepartementet vedtok å redusere transporttariffen for Ula i UTS betydelig. Reduksjonen i tariffen sikret at Ula kunne produsere lenger. Dersom kjøpesum skulle likestilles med realinvestering, og gi rett til å reaktivere investeringselementet i tariffene på en innretning som har gitt en rimelig avkastning på overdragelsestidspunktet, ville dette kunne slå uheldig ut for ressursforvaltningen. En slik løsning vil føre til høyere tariffen, tidligere nedstenging, reduksjon i produserte volumer, og insentiver til å avtale kunstig høyt vederlag for innretninger.

Departementet mener på denne bakgrunn at kjøpesum ikke kan likestilles med realinvesteringer. Ny eier av en innretning som på overdragelsestidspunktet allerede har gitt en rimelig avkastning, kan ikke kreve dekket en forholdsmessig andel av kjøpesummen, ei heller kreve at kjøpesummen inngår som grunnlag for beregningen av "rimelig fortjeneste". En slik forståelse harmonerer godt med petroleumslovens overordnede hensyn om god ressursforvaltning og at mest mulig av den petroleum som finnes blir produsert. Forståelsen er heller ikke i konflikt med hensynet til at infrastruktureier skal sikres insentiver til å investere i tilleggskapasitet.

BP v/Arntzen de Besche har sammenlignet tariffastsettelsen for UTS/Oselvar med tariffastsettelsen for Gassled. Departementet kan ikke se at denne sammenligningen gir grunnlag for å endre departementets konklusjon.

BP anfører videre at kjøpet av UTS var ressursforvaltningsmessig ønskelig og gjort for å sikre det samlede avtak av produksjon fra området og at investeringen således faller inn under TPA-forskriften § 9 tredje ledd, fjerde strekpunkt.

Departementet vurderer dette spørsmålet annerledes. Rørledningen var ved kjøpstidspunktet på plass og var tilgjengelig for tredjeparter. Transaksjonen var etter departementets syn ikke nødvendig for å sikre videre drift og vedlikehold av UTS. Uavhengig av hvem som eier røret vil eieren ha et insentiv til å ivareta drift og vedlikehold fordi eier kan kreve dekket de driftsutgifter og investeringer som bruken medfører, samt en rimelig fortjeneste. Departementet mener på denne bakgrunn at kjøpet ikke kan anses å være en investering for tredjepartsbruk.

Med hensyn til den konkrete tariff, synes partene enige om at en tariff på 1 NOK/fat er riktig nivå dersom BP ikke har rett til å kreve kapitalkostnad. 1 NOK/fat inkluderer en rimelig fortjeneste, jf. brev 15. mars d.å. fra BP/BAHR. Det fremgår imidlertid at partene er uenig i om dette tariffnivået er i 2008-kroner eller om det er i dagens pengeverdi. BP argumenterer for at tariffnivået er i 2008-kroner, da 2008 var tidspunktet for Oselvars-gruppens første forespørsel om transport gjennom UTS. Tidligere tilbudt tariff har derfor vært angitt i 2008-kroner.

Departementet vil bemerke at det utgjør en forskjell om 1 NOK/fat er 2008-kroner eller dagens pengeverdi. I og med at tariffene tidligere har vært angitt i 2008-kroner, finner departementet det rimelig at også referansen til 1 NOK/fat forutsettes gjort i 2008-kroner.

4 Konklusjon

Departementet finner at BP ikke har rett til å legge kjøpesum til grunn for beregning av tariffer i UTS.

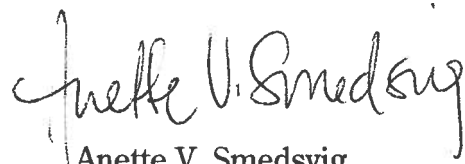
Tariff for Oselvars transport av olje gjennom UTS fastsettes til 1 NOK/fat i 2008-kroner.

Vedtaket kan påklages til Kongen innen 3 uker fra det er mottatt. En eventuell klage fremsettes for departementet, jf. forvaltningsloven kapittel VI.

Søksmål om gyldigheten av dette vedtaket kan ikke reises uten at adgangen til å pålage vedtaket er nyttet og klagen er avgjort, jf. forvaltningsloven § 27b).

Med hilsen

Erik Johnsen (e.f.)
avdelingsdirektør

Anette V. Smedsvig
seniorrådgiver

Adressliste

BP Norge AS, Postboks 197, 4065 Stavanger

DONG E&P Norge AS, Postboks 450 Sentrum, 4002 Stavanger

Oljedirektoratet, Postboks 600, 4003 Stavanger